

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Олекса М. С., студент групи Б 1/1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Лесік І. М.

Миколаївський національний аграрний університет

Посилення глобалізаційних процесів, що спостерігається на сучасному етапі у світі, потребує розробки нових підходів до формування та визначення напрямків розвитку експортного потенціалу економіки України в цілому. Зростання обсягів експорту відіграє дуже важливу роль у розвитку економіки. Експорт є головним джерелом надходження валюти, необхідної для закупівлі за кордоном обладнання, споживчих товарів, для поповнення валютних резервів країни, оплати зовнішніх боргів, забезпечення фінансової стабільності.

Не слід забувати, що важливим чинником для ефективної зовнішньоекономічної діяльності є експортна орієнтація країни. Оскільки співпраця з країнами-лідерами, авторитетними політичними та економічними компаніями, надає нашій, а також й іншим державам ряд економічних переваг, а саме підвищення інвестиційної привабливості країни, розширення та відкриття нових ринків збуту, надаються квоти на певні види товарів, встановлення безтарифного доступу до ринків, встановлення митних тарифів та інше.

Таблиця 1

Динаміка структури експорту-імпорту послуг (уточнені дані)

Роки	Експорт, млн дол. США	Імпорт млн дол. США	Зовнішньоторговельний оборот, млн дол. США
2008	12260120,9	6481524,9	18741645,8
2009	10129730,1	5186425,1	15316155,2
2010	11936316,7	5421645,1	17357961,8
2011	14180342,0	6214212,1	20394554,1
2012	14096178,1	6650075,8	20746253,9
2013	14233226,1	7523029,1	21756255,2
2014	11520850,7	6373128,1	17893978,8
2015	9736654,2	5523022,4	15259676,6

Джерело: побудовано з використанням [3]

За даними таблиці очевидно, що експорт всіх послуг значно переважає над імпортом, отже, це дозволяє зробити висновок, що країна робить все можливе аби зберегти свої позиції на ринку.

Створення в перспективі зон вільної торгівлі насамперед з ЄС, а також з іншими країнами світу означає введення вільної від митних обмежень міжнародної торгівлі товарами, відкриття внутрішніх споживчих ринків для

закордонних виробників, що може призвести до значного збільшення обсягів імпорту [2].

За даними Державної служби статистики України за 2014 р. експорт товарів порівняно із 2013 р. скоротився на 13,5% (на 8392,4 млн дол.), імпорт – на 28,3% (на 21452,8 млн дол.). Негативне сальдо становило 468,3 млн дол. (за 2013 р. від’ємне – 13528,7 млн дол.). На формування негативного сальдо вплинули окремі товарні групи: палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки, пластмаси, полімери, фармацевтична продукція, засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічні та електричні машини [4].

У 2014 р. зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 217 країн світу. Обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 17004,7 млн дол., або 31,5% від загального обсягу експорту, який збільшився порівняно з 2013 р. на 431,2 млн дол., або на 2,6% (у 2013 р. – 16573,5 млн дол., або 26,6%). Найсуттєвіші експортні поставки серед країн ЄС здійснювались до Польщі – 4,9% від загального обсягу експорту (чорні метали, руди, зола, електричні машини), Італії – 4,6% (чорні метали, зернові культури, жири та олії тваринного і рослинного походження), Німеччини – 3% (електричні машини, одяг, текстильні, механічні машини) та Угорщини – 2,8% (електричні машини, чорні метали, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки) [1].

Отже, обсяги зовнішньої торгівлі товарами в Україні є динамічними, що відповідає загальносвітовій тенденції посилення взаємодії країн світу у сфері торгівлі та свідчить про залежність зовнішньоекономічного сектору України від факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зовнішня торгівля України скоротилася на третину в 2015 році (інфографіка) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://icps.com.ua/zovnishnya-torhivlyaukrayiny-skorotylyasya-na-tretynu-v-2015-rotsi>
2. Кулицький С. Питання трансформації української зовнішньої торгівлі на сучасному етапі. – [Електронний ресурс] / С. Кулицький // Україна: події, факти, коментарі. – 2015. – № 23. – С. 49–59. – Режим доступу : <http://nbuviar.gov.ua/images/ukraine/2015/ukr23.pdf>
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>